

1914. NOVEMBER 1.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LIII. ÉVF.

KÖZLÖNYE

21. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☉ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes árárt járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

☛ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek. ☛

(Telefon: 37—22.)

A fatermelés és a háboru.

A mostani háborut hosszas, szinte már elviselhetlen gazdasági pangás előzte meg. A faértékesítés nehézségei következtében különösen a fűrésztelepeken szokatlanul nagy árukészletek gyűltek össze, amelyek nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy sok fűrészüzem a háboru kitörésekor teljesen beszüntette munkáját és az erdei termelés is talán nem egészen megokolt mértékben szorítottatott meg.

Igaz ugyan, hogy magának a háborunak tartama alatt nagyobb mérvű faforgalomra számítani nem lehet és a Németország felé való kivitel is, daczára annak, hogy Oroszországból oda ma fát nem vihetnek be, aligha fog egyes fanemektől, mint pl. a kőrisfától eltekintve, nagyobb arányokat ölthetni. Mégis ez, valamint a katonai kincstárnak elég jelentékenynek ígérkező szükséglete remélhetőleg, ha egyebet nem is, de legalább annyit fog eredményezni, hogy átsegíti a fapiacot ezen az újabb válságos helyzeten is, különösen, ha a szállítások kellő elosztására az illetékes körök figyelemmel vannak. Némileg számításba jönnek a tüzfaterkedelem kedvező kilátásai is, amennyiben a szénszállítás

nehézségei miatt sok helyen ismét a régi jó fafűtésre térnek ezen a télen vissza, s így a tüzfakészletek gyorsan el fognak kelni, sőt erős tél esetén talán még a friss termelésből is kiegészítésre szorulnak.

Ami pedig a jövőt illeti, különösen ha mindannyiunk leghőbb fohászai teljesülnek és a fegyverek sikere a mienk lesz, vérmes remények nélkül is nagy és tartós gazdasági fellendülésre számíthatunk. Nem csupán a belföldi szükséglet fog fokozott mérvű kielégítést igényelni, hiszen a múlt évek gazdasági pangása és a háboru tartama alatt számos hovatovább elkerülhetlen építkezés maradt el, és az újra meginduló gazdasági élet s az elpusztult vidékek épületeinek pótlása is nagyarányú szükséglettel fog jelentkezni, hanem a külföld s különösen Németország is nagy mértékben Ausztria-Magyarország erdeinek fatermésére lesz utalva, legalább is az első 1—2 évben, amennyiben Oroszország, amely az utolsó évtizedben a német birodalomnak legtöbb fát szállított, egyhamar ebbeli régi szerepét nem töltheti be. Svéd- és Norvégország mellett tehát ugyyszólván kizárólag reánk lesz Németország utalva, a fának tehát, ha ismét a béke áldásait élvezhetjük, ugyancsak lesz kelendősege.

Ennek az emberi előrelátás szerint várható nagy s az árak emelkedésére is kilátást nyújtó keresletnek kielégítésére elsősorban a fűrészeinken a közelmúlt évek alatt felgyűlt készletek szolgálhatnak; nyers gömbölyű fában ellenben alighanem hiány is fog mutatkozni. Ebben a tekintetben számításba kell venni, hogy a megfogyott munkaerő következtében az egész monarchia területén általában kisebb a termelés, mint máskülönben, s hogy igen fontos fatermelő vidékek, mint Galiczia és Bukovina, hazánkban pedig az északkeleti hegyvidék a hadi események következtében a közelebbi jövőben egyáltalában nem, vagy csak késedelmesen fognak fatermésükkal a piacon megjelenhetni.

Ezek a körülmények amellet szólnak, hogy a harczterttől távol eső vidékeken a rendelkezésre álló munkaerőt teljesen használjuk ki. Végtelen jótétemény ez az egyébként kereset nélkül maradó népnek, de magángazdasági szempontból is indokolt. Nem a könnyelmű tultermelésre akarjuk mi erdőbirtokosainkat csábítani, erre a rendelkezésre álló munkaerő és pénz ugy sem

volna elegendő. De nem helyeselnők azt sem, ha az erdei termelés általában szünetelne s erdőbirtokosaink nem biztosítanák maguknak azokat az előnyöket, amelyek a téli s majdan a jövő évi nyári termelési időszakban termelhető fatömeg értékesítéséből várhatók. Leginkább azok az uradalmak jönnek ebben a tekintetben számításba, amelyek fatermésüket házilagosan termelik. A fát tövön vásárló vállalkozóktól e téren sokkal kevesebbet várhatunk s valóban sajnálatos, hogy fatermelésünk még most is tulnyomólag ilyenek kezében van. Az ő erejüket az elmúlt két év üzleti válsága nagyon megviselte s a fűrésztelepeiken felhalmozódott, sokszor egész vagyoniukat felemésztett készletek láttára érthető, ha ez idő szerint nem hajlandók e készleteket még szaporítani és jelentékenyebb új termelésbe fogni. Ez az oka annak is, hogy a fának tövön való árubabocsátásától ma eredményt várni alig lehet s az ily kísérletek majdnem kivétel nélkül meddőek.

A házilagosan termelő uradalmak ellenben könnyebben alkalmazkodhatnak a felforgó viszonyokhoz. Az ő részükről a termelt fában nem fekszik a tulajdonos egész vagyona, többnyire nem dolgoznak kölcsönpénzzel, egész létük nem forog annyira kockán, mint a mozgó tőkével működő fatermelő-vállalkozóé. Nagyobb kockázat nélkül folytathatják tehát a viszonyok által megengedett mértékben gazdaságukat s elsősorban a nyáron döntött fának összegyűjtéséről és kiszállításáról kell gondoskodniok. A téli termelés kevésbé irányuljon a műfatermelésre, mint inkább silányabb lombfaállományokban a tűzifatermelésre, új, kevesebb műfát szolgáltató felújító vágásokra és a gyengébb, öregebb munkaerő alkalmazásával az áterdölésekre, amelyek olcsó tűzifaválasztékokat, a fenyvesekben pedig főleg czellulózefát és bányafát hivatottak szolgáltatni.

A legszegényebb néposztálynak, ahol a viszonyok megengedik, a hulladékfa szedését kellő felügyelet mellett s meghatározott napokon nézetünk szerint meg kell engedni, ha tűzifával másként el nem láthatják magukat.

Tavaszzal remélhetőleg javult viszonyokkal állunk szemben s ezekhez képest határozhatunk a nyári döntés mértéke fölött.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

FELHIVÁS

a „gr. Tisza Lajos“, a „Wagner Károly“, az „Erzsébet királyné“, a „Luczenbacher Pál alapítvány“-ból és a „Faragó Béla“-féle alapítványból kiosztandó segélyek ügyében.

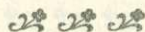
Az Országos Erdészeti Egyesület fenn megnevezett öt jótékony alapítványából a folyó évi segélyek ez év december hóban osztatnak ki. Az elsőnek a kamataiból az olyan önhihájukon kívül szorult helyzetbe jutott magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek nyerhetnek anyagi támogatást, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek első belépésüktől kezdve mostanáig legalább öt éven át tagjai voltak s mint ilyenek, tagsági kötelezettségeiknek eleget tettek. A második alapítványból pedig az olyan erdőtiszti és erdőaltiszti özvegyek és árvák nyerhetnek segélyt, kiknek férje, illetőleg atyja az Országos Erdészeti Egyesületnek állandóan és szintén legalább öt éven át tagja volt és tagsági kötelezettségét teljesítette. A harmadik alapítvány segélyeért olyan elhalt magyar erdőtisztek árva leányai folyamodhatnak, kik az egyesületnek halálukig s szintén legalább öt évig tagjai voltak és tagsági kötelezettségeiknek eleget tettek. A negyedik alapítványból hasonló feltételek mellett erdőtiszti özvegyek és árvák, az ötödikből erdőtisztek és altisztek árvái nyernek segélyt.

Ezen feltételekhez képest felhívjuk tehát az érdekelteket, hogy hiteles okmányokkal felszerelt **bélyegtelen** folyamodványaikat legkésőbb folyó évi november hó 10-ig az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalához (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. szám, II. emelet) nyujtsák be.

A folyamodványban kitéüntetendő: az élvezett fizetés vagy nyugdíj és nevelési pótlék összege, az összes gyermekek száma, kora és foglalkozása, nemkülönben az, hogy azok részesülnek-e máshonnan segélyben (alapítványi hely, ösztöndíj, állami erdőtisztek gyermekeinek nevelését segítő alap stb.).

Budapest, 1914. évi szeptember hó.

A titkári hivatal.

IRODALOM.

Lapszemle.

Poroszország gazdasági fellendüléséről II. Vilmos császár 25 évi uralkodása alatt a „Zeitschrift für Forst- und Jagdwesen” című szaklap egyik múlt évi számában *Semper* eberswaldi erdő-asszeszor érdekes adatokat közöl, amelyek most, amidőn a Német-birodalommal együtt küzdenek hadseregeink, kétszeres érdeklődésre tarthatnak számot és megvilágítják azt az óriási gazdasági fellendülést, amely szövetségesünk erejének annyira csodálatos megnyilvánulásait megérthetővé teszi.

A lakosság Poroszországban 1885-től 1910-ig 42°/_o-al szaporodott.

A kivándorlás, amely 1881-től 1885-ig 857.287 németet vitt ki hazájából, lényegesen csökkent, 1907—1911-ig már csak 124 721 kivándorlót mutat ki a birodalmi statisztika.

A tengerentuli kivándorlás helyébe a földmives lakosság közt keletről nyugat felé az iparközpontokba: Hamburg és Berlin felé történtek eltolódások; a földmives népesség elvándorlását Orosz-Lengyelországból és Galicziából eredő vándormunkások pótolják.

A szárazföldi elvándorlással a foglalkozás megváltoztatása együtt járt.

Még 1882-ben a gazdálkodó népesség a Németbirodalomban 42°/_o-kot tett ki, 1907-ben már csak 29°/_o-ka az összes lakosságnak.

Németország képes volt a saját népességi szaporulatát az országban megtartani, foglalkoztatni és táplálni.

A megélhetés szemlátomást javult és daczára a takarékoság iránti érzék csökkenésének, a takarékpénztárakban a betétek jelentékenyen szaporodtak.

A betétek összege a német birodalmi takarékpénztárakban:

1900-ban... --- --- ---	8·84 milliárd márka volt
1910-ben... --- --- ---	16·78 " " "

Ipari körökben a munkabérek 1888-tól 1911-ig több mint 50°/_o-kal emelkedtek.

A német mezőgazdaság a XIX. század végén nehéz gondokkal küzdött. A közlekedés fejlődése és olcsóbbá tétele, a tengerentuli világgazdasági vonatkozások, újabb területeken erőteljes szűz talajok-

nak európai földmivestelepítvényesek által történő feltárása, különösen Amerikában: a mezőgazdasági termények árapadását okozták, amit a beviteli vámok sem voltak képesek megszüntetni.

De a mezőgazdasági termelés emelkedése mégis lényegesen nagyobb, mint a népesség szaporodása és csupán rossz időjárás és pusztítást végző állatjárvány akasztották meg legutóbb ebben a fejlődésben.

A népesség szaporodásával és az ipar felvirágzásával a nagyobb mérvű építési tevékenységnek megfelelően, a fafogyasztás is rendkívül emelkedett.

A haszonfa bevétele a külföldről folyton emelkedő irányzatú volt; 135⁰/₀-kal emelkedett, szemben a 40⁰/₀-nyi népességi emelkedéssel.

A fűrészáru-bevitel is tetemesen emelkedett, ami a beviteli vámok emelését teszi szerző szerint a legközelebbi vámtarifa-revizió alkalmával, a nemzeti munkaerő megvédése érdekében, szükségessé.

A fa bevitelére a főbb piacok Oroszország, Finnország és Ausztria-Magyarország.

A gömbölyűfa évi bevétele Orosz- és Finnországból az 1888/96. és 1908/12. évi átlag szerint 112⁰/₀-kal emelkedett; a fűrészárué 347⁰/₀-kal.

Ausztria-Magyarországra nézve a bevétel megfelelő számai 78 és 115⁰/₀.

Nagyarányu szállítók még Svédország, az Egyesült-Államok, Norvégia és Románia.

Japánország tölgyfaszállításával mindinkább nevezetesebb helyet foglalt el.

A német termelés fában a lefolyt 25 év alatt kétszázszázalékkal szintén emelkedett, ami a vasutak, vízi vonalak és az uthálózat szaporításának tudható be és az emelkedő faárak mellett az évi hozamot és különösen a haszonfaszázalékot emelte.

1910-ben mintegy 300 millió márkát fizetett Németország a külföldnek fáért.

Míg a múlt század első felében, de 2—3 évtizedig még azon túl is az erdők irtása és szántóföldekké való átalakítása még feltétlen erdőtalajokon is gyakran előfordult és ennek következtében az erdőállomány Posen és Nyugatporoszország tartományokban a

XIX. század első felében kerek számban egynegyed részszel apadt, addig 1872-től kezdve az erdőterület Poroszországban ismét nagyobbodott, úgy a kincstár tulajdonában, mint a többi uradal-maknál.

A pénzeszközök, amelyekkel az állam az erdőterület nagyob-bitására a mozgalomba beleavatkozott, eleinte csekélyek voltak; a 80-as években a vásárlási alap átlag 2 millió márkát tett ki.

1900-ig különösen oly magánuradalmakat vásárolt meg az állam, ahol a kihasználás kelleténél nagyobb mérvű volt és a kopárság hovatovább az egész környékre veszedelmessé vált.

Nyugaton, Schleswig-Holsteinban és Hannoverában ebben az időben tőzeglápoknak megvásárlására törekedtek, Nyugat-Weszfáliá-ban és a Rajnavidéken pedig elpusztított hegyoldalak megszerzé-sére fektettek különös súlyt.

Mindössze állami terület eladatott: 1891—1900. évben 2904 *ha* 42.44 millió márkáért, 1901—1910. évben 10.967 *ha* 57.816 millió márkáért.

Ehelyett vásároltatott: 1891—1900. évben 70.392 *ha* 12.192 millió márkáért, 1901—1910. évben 182.865 *ha* 60.069 millió márkáért.

Azonkívül csere után az állami erdők területe szaporodott: 1891—1900. évben 29.197 *ha*-ral; fogyott: 7382 *ha*-ral, 1901—1910. évben szaporodott 12.867 *ha*-ral; fogyott; 8298 *ha*-ral.

Összesen az állami erdőbirtok területe az utolsó 25 év alatt 12%-kal megszorodott, ami olyan erdőpolitikai munka aránylag rövid idő alatt, aminőt egyik európai állam még csak megközelítőleg sem tud felmutatni.

A vásárolt területek 1900-ig tulnyomórészt sivár területek, gyenge legelők és tulhasznált magánerdők, amelyek faállománya 30 évesnél korosabb nem volt.

A vásárlási alap fokozódásával lehetségessé vált erdőket koro-sabb faállománynyal is megszerezni és azokat a pusztításoktól megóvni.

Az állami erdőkön kívül a viszonyok nem ily kedvezők.

A községi és közbirtokossági erdők területe mégis megszo-rodott, míg a magánerdőbirtok területe 4%-kal apadt, az apadásnak egy része azonban az állami erdőterület szaporodásába tudandó be.

Az évszázad fordulója körül a mezőgazdák is kezdték belátni, hogy számos hely van, ahol okszerű jövedelmet csupán az erdőgazdálkodással lehet elérni.

Ez a kezdeményező magánerdőfelújítási tevékenység természet-szerűleg elsősorban a nagyobb, vagyonosabb és jobb belátással bíró földbirtokosoknak köszönhető; habár parasztbirtokokon is eszközöltettek hasonló újraerdősítések.

Korábbi nemzedékek erdőjogosultságainak (legelő, alomgyűjtés) megváltása és alkalmasabb talajtvédő fajok megválasztása által a talaj minőségét emelték, úgy hogy a mai fejszeérett faállományban sokkal nagyobb fakészletek vannak, mint 50 évvel ezelőtt voltak.

Nagyobb mérvű áterdőlések ott voltak lehetségesek, ahol vasutak és utak az erdőket feltárták, a bánya- és papirfa nagyobb távolságokra szállítható és a fogyasztási helyeken értékesíthető volt.

1900—1909. évben az előhasználatok a porosz állami erdőkben megkétszereződtek.

Sokkal különfélébb a magánbirtokok sorsa Poroszországban ugyanabban az időszakban.

Míg a nagyobb magánerdőterületek, különösen a hitbizományilag kötött birtokok, kielégítő erdőállapotot mutatnak fel, az a községi és kiserdőbirtokoknál ritka kivétel számba megy.

Gazdasági tőke, iskolázott személyzet és szakismeretek hiányoztak; az erdő inkább az alomgyűjtés és cserkéreghántás, mint a fatenyésztés helye volt.

Az volt és részben még most is az a mintegy 830.000 *ha* kiterjedésű magánerdőterület, amely a porosz erdőterületnek 10⁰/₀-a.

Az állam egyes helyeken elhanyagolt erdőrészeknek nagyobb mérvű összevásárlása által igyekezett segíteni.

Állami segélyezések, oktatás, vetőmag és csemete ingyenes szolgáltatása ugyanezt a célt követte.

Minthogy az erdők az egészségre hátrányos viszonyok közt dolgozó nagyvárosi néptömegeknek üdülőhelyéül is szolgálnak, a magán és állami erdőterületeknek eladása nagy városok közelében, különösen Berlin mellett, élénk erdővédelmi mozgalmat idézett elő, amely nyilvános gyülekezetekben jutott kifejezésre.

Az államhatalom a szükséges szabadterület biztosítását oly feladatnak nyilvánította, amely elsősorban az illető községek dolga. Így lett eladva a Berlin közelében elterülő mintegy 4.000 ha kiterjedésű „Grunewald“ nevű erdőbirtok is, amely 50 millió márka vételárban Berlin város tulajdonába megy át.

Károsan hatottak az utóbbi években a magánerdőbirtokoknál némely vidéken oly gyakori birtokosváltások.

Bizonyos körökben most a társadalmi állásnak szinte követelményeként tekintik a vadászatnak saját birtokon való gyakorlását, viszont oly tulajdonosok, akiknek nincs szándékukban az állandó megtelepedés, nagyon könnyen hajlandók az erdőeladásra.

Többszöri birtokcsere után aztán igen gyakran irtott terület van ott, ahol azelőtt vidám növésű faállomány az eredeti birtokos büszkesége volt.

Az erdő fentartásának egy újabb akadályja abban jelentkezik, hogy néhány tartományban a községi adót nem a talaj jövedelme után, hanem a birtok eladási, illetőleg forgalmi értéke alapján számítják és szabják ki; ahol ez az adókivetési mód szokásos, ott az erdő pusztul, mert a faállomány letarolásával sietnek a birtok értékét leszállítani.

Az erdei kihágások, amelyek mint falopások régente oly gyakoriak voltak, lényegesen apadtak.

Épp úgy a vadászati kihágások az egykoriakhoz képest csökkentek.

Az erdei kihágások az utolsó 25 évben az egykoriakhoz képest mintegy egyhatodára apadtak, ami a vidéki lakosság fegyelmezettségére és a törvények tiszteletére vall.

Nem olyan kedvező az erdőégésekről szóló statisztika.

Tekintetbe veendő azonban, hogy a lakosság rendkívüli emelkedése, a vasárnapi turisztika fejlődése, a vasuthálózat nagyobbodása, a vonalak mentén telepített terjedelmes tűlevelű sűrűségek mindmégannyi körülmény, amely igen nagy mértékben hozzájárul az erdőégési esélyek szaporításához.

Erre való tekintettel 1905-ben igen részletes előírások jelentek meg a vasutvonalak mentén tartandó tűzmentesítési övek kezelésére és művelésére vonatkozólag. Számos fenyvesben tűzörtornyok

állítottak fel. Telefonösszeköttetés a tűzoltó legénység gyors egybehívását lehetővé teszi.

Az erdőápolás üdvös hatása az erdőt fenyegető rovarkároknál is szembeötlő.

Tiszta és egykoru erdők következményeként egyes rovarok ugyan újabb időben is rendkívül nagy mértékben léptek fel károsítóan, különösen a keleti tartományok erdei fenyveseiben, ahol pl. az apáczalepke elszaporodása következtében 1908—1910. években 5 $\frac{1}{2}$ millió köbméter fenyőfát kellett tarolni. De a mig régebben a lepkekárosítást rendszerint még nagyobb szúrkár követte, addig most a gyorsan keresztül vitt óvrendszabályok következtében ez teljesen elmaradt.

A cserebogár által megfenyegetett erdőtelepitések megvédésére az általános gyűjtés teljes sikerhez vezetett.

Nehezebben leküzdhetőnek mutatkoztak a gombavilágból származó ellenségek.

A tűhullás éveken át éppoly veszedelmes ellenségnek mutatkozott az erdei fenyvekben, mint a cserebogár volt.

Csak a rézgálicz- és rézoldattal való permetezés vezetett sikerhez, habár az egyéves csemeték teljes megvédésére még mindig hiányzik a kellő eszköz.

Az erdei fenyőtapló is óriási mértékben lépett fel és a faegyedeket ugyan egészen meg nem ölte, de mű- és hasznofára alkalmatlanná tette és ezzel értéküket nagyon apasztotta.

A legelőt, a faszenet, gyantát, szurkot, hamuzsirt és almot szolgáltató egykori erdőtől eltérően a XIX. század folyamán az „erdő” kizárólag fatermelő területté lett; eleinte tűzifát, majd később mindinkább hasznofát szolgáltatva.

A hasznofatermeléshez való áttérést a mezőgazdaság fellendülése, a szolgáltatások megváltása, a népesség rendkívüli megnövekedése, annak vállalkozási kedve és teljesítőképessége, az ezzel összefüggésben lévő haszon- és műfaszükséglet tetemes fokozódása, a nemzetközi és a tengerentúli világforgalom fejlődése és cél tudatos lebonyolítása és nem kevésbé a belföldi nagyobb terjedelmű erdőségek fejszeérett fakészleteinek vasutak, utak és vizvonalak által történt feltárása, valamint a szállítási tarifák olcsóbitása tették lehetségessé.

Csupán a cserkéregüzem nem vett részt az általános emelkedő mozgalomban, sőt ellenkezőleg feltartóztathatatlanul hanyatlik. A német cserkérget a külföldi cserzőanyagok hovatovább kiszorítják.

De nemcsak a faszükséglet emelkedett rendkívül és evvel együtt az erdők jövedelme, hanem egészen új értékesítési lehetőségek nyíltak meg, így pl. a szomszédos külföldről behozott tölgybányafát teljesen kiszorította a belföldi fenyőbányafa.

Hasonlóképen emelkedett a papirfaszükséglet is.

A bányafa a legdöntőbb befolyással bír a poroszországi fenyőerdők jövedelmezőségére. Amíg a német kőszénbányák 1887-ben 60·3 millió *t* kőszén termeltek, 1911-ben 152·8 millió *t*-ra, illetve a 2^{1/2}-szeresre emelkedett a termelés.

A bükkfának vasuti talpfára való alkalmazása, dacára az újabb rendszerű olcsóbb telítési eljárásnak, nem abban a mértékben emelkedett, hogy az arra alkalmas bükkfa még csak megközelítőleg is feldolgozható volna.

Az összes porosz vasutvonalakon kerekszámban $\frac{1}{5}$ rész bükk-talpfá van.

A vastalpfá egyrészt, a fenyőtalpfá és a külföldről nagymennyiségben szállított tölgytalpfá másrészt és az ezáltal okozott árnyomás akadályozza annak általánosabb alkalmazását.

A poroszországi állami erdőkben a 100 és ennél több éves korosztály területe a túlevelüeknél — tehát a döntő fanemeknél — 1881-től 1911-ig, illetve 30 év alatt 70%-kal emelkedett: ami eredménye a gondoskodó gazdálkodásnak és ami a jelenben a jövedelem rendkívüli emelkedését jelentékeny részben lehetővé tette.

Igy a tömörfa-kihasználási eredmények emelkedtek:

5·878 millió	<i>tm</i> ³ -ről	1888-ban
6·651	„	<i>tm</i> ³ -re 1900-ban
és 8·689	„	<i>tm</i> ³ -re 1913-ban

illetve kerekszámban 48%-kal 1888-tól, 30%-kal 1900-tól.

Az utolsó 25 év a vadászati törvények egész sorozatát hozta, különösen a vad által okozott károk megtérítésére vonatkozólag.

A kártékony duvad alapos pusztításával a nyul- és fogolyállomány jelentékenyen javult.

Új otthont talált a magasvad a terjedelmes új telepítvényekben.

Az őz és a jávorszarvas is megszorodott, a dámvad kisebb mértékben.

A vadállomány, bele nem számítva a váltóvadat

	szarvas	dámvad	őz
1894-ben... ..	22.957	10.161	83.226 drb.
1910-ben... ..	29.438	12.665	141.503 „

A jávorszarvas Keletporoszországban annyira elszaporodott, hogy erdőápolási szempontból annak terjedését meg kellett szorítani.

A magasvadról a váltóvad figyelembevételével 50%-nyi szaporulat becsülhető, ami annál öröndetesebb körülmény, mert az állami erdőkben jelenleg nagy súlyt fektetnek arra, hogy az egyes kerületekben a vadállomány az erdőápolással összeegyeztethető arányban tartassék, amiből aztán a fővadrak általánosabb, de sokkalta gyérebb elterjedése származik.

A fővadról a gondos lelövés által a him és nőstény közötti arányt sikerült akként szabályozni, hogy ezáltal az agganccs-képződésben jelentékeny javulás állott be.

Hasonló eredmények éretek el az őznél is.

A szabályozott lelövés és a helyes arány betartása a jávorszadról Keletporoszországban annyira beváltott, hogy jelenleg oly agganccsárok vannak, aminők rég elmúlt idők óta nem voltak ismeretesek.

Az elejtett szarvasok száma 10%-kal emelkedett; a tehén- és borjulelövés több mint 120%-kal, a dámvadról 60%-kal nagyobb lett.

A terítékre hozott őzbakok száma 15%-kal emelkedett, az őztehénké 800%-kal!

A fővad minőségi javulása az évi aganccskiállítások alkalmával volt megállapítható.

A vadállomány emelésével, ennek megfelelően az állampénztárban a jövedelem is szaporulatot mutat:

az 1887—88. idényben	255.229	márka	volt	a	fiszta	jövedelem
„ 1911—12.	599.357	„	„	„	„	„

KÜLÖNFÉLÉK.

Halálozások. *Biloveszky* József, a jászóvári prépostság főerdőmérnöke, Abauj-Torna vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, az Országos Erdészeti Egyesület alapító tagja, m. hó 11-én életének 60. évében hirtelen elhunyt.

Koschatzky Rezső m. k. erdőmérnök, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja, m. hó 2-án Nyiregyházán hosszas szenvedés után meghalt.

Béke hamvaikra!

A svájci erdészet feje, *Coaz* J. dr. főerdőfelügyelő 63 évi erdészeti közszolgálat után f. é. augusztus hóban vonult vissza hivatalától. Minthogy ezt megelőzően hét évig a svájci országos terepfelvételnél működött, a ma már több mint 92 éves szakember 70 szolgálati évre tekinthet vissza, ami bizonyára a legritkább, ha ugyan nem páratlan eset. Kartársaihoz intézett szózatban bucsuzik, amelyben visszapillantást vet a svájci erdészet akkori állapotára, amikor szolgálatát elkezdte. De ez a bucsuszó egyuttal bizonyítéka annak, hogy a nagyérdemű szakférfiu még ma sem megtört aggastyán. Valóban a Gondviselés ritka kegyelme nyilvánul meg ebben.

Utódja *Decoppet* M., a zürichi műegyetem egyik erdészeti tanára.

Vadászunk! Az Országos Magyar Vadászati Védegyelet október hó 7-én tartott ülésében teljesen magáévá tette azt az álláspontot, amelyet október hó 1-én megjelent számunkban röviden jeleztünk. *Eszterházy* Miklós herczeg lelkes felszólítással

500 év óta gyógyítanak csuzt, köszvényt, ischiast stb.

Trencsénteplicz

radioaktív kénes hőforrásai és iszapfürdői. Szállodák fürdőkkel egybeépítve, azér egész éven át nyitva. Hidegvizgyógyintézet. Diétetikus konyha. *Uj fürdők. Uj szállodák. Uj iszapfürdők.* Házikurához: Kénes iszap- és vizszétküldés.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai és azok hozzátartozói a junius 15-től szeptember 1-ig terjedő idő kivételével napi 8 koronáért szobát, ellátást, fürdő- vagy iszapkezelést kapnak. Aki ezt a kedvezményt nem veszi igénybe, de a fürdőigazgatóság házaiban lakik, a lakásnál és fürdőknél 50% kedvezményt élvez. Iszapszétküldésnél 10%.

fordul a Vadászlap október 15-iki számában a magyar vadász-közönségnek ahhoz a részéhez, amelyet a haza iránti kötelesség nem szólított a harctérre s felhívja, hogy vegyék fel a vadászat gyakorlatát s juttassanak minél több vadhust a harcmezőkről hazakerült beteg és sebesült katonáknak. A felhívás reámutat arra, hogy nemzetgazdasági érdekek is a mellett szólnak, hogy a vadászat ne szüneteljen s a vad a tulságos kimélet következtében ne szaporodjék el annyira, hogy a mező- s erdőgazdaságban mérhetetlen károkat okozzon.

A védegyelet a Magyar Vörös Kereszt Egylet és a hadba-vonultak családtagjainak segélyezése javára 5, illetőleg 2 K árban kar-szalagokat is árusít, amelyek mintegy igazolni hivatottak, hogy az illető vadász nem kedvtelésből, hanem hazafias czélből is vadászik.

A sebesülteknek szánt vad a Vörös kereszt Egylet egyidejű értesítése mellett Budapesten a Magyar Élelmiszerszállító R.-T.

PÖSTYÉN

ma már kettős fogalom.

1. Hires iszapforrásai csuz-, kösz-vényeseteiben az egész világon elismert páratlan gyógyhatásuak.

2. Kitünően felszerelt hideggyógyintézetében neuraszténiák, szivbajok pompás eredménnyel kezelhetők. 1912-ben 18.000 fürdővendég. Télen-nyáron nyitva. Felvilágosítást nyújt a

Füüdőigazgatóság.

Egyesületünk tagjai utalvány alapján
:: kedvezményben részesülnek. ::

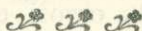
Bővebbet az elnökségnél.

hűtőházába (IX., Tóth-Kálmán-u. 8—10.) küldendő, vidéken pedig a legközelebbi fiókkórházhoz.

Tudtunkkal azonban maga a hadvezetőség is tart fenn u. n. hadikórházakat, még pedig nagy számban. Gondoskodni kellene tehát, hogy az ezekben elhelyezett sebesültek se rövidüljenek meg.

A nagy tömegekben szállítható vad főként a nyul. Ezenkívül azonban a szarvas is elsőrendű szerepet játszik. Ugy halljuk, hogy Galicziából igen sok szarvas váltott át magyar területre s egyes, a hadműveletek által nem érintett területeken bizonyára tömegesen gyűlt össze.

Ugy a közéletmezés, mint a sebesülteknek ellátása szempontjából, de a mezei és erdei károk megelőzése végett is nagyfontosságú, hogy a szarvasra vonatkozó tilalmi idő kellően kitolassék és különösen a fölös számú tehenek és satnya bikák és borjak lelövését vadászaink minél kiterjedtebben gyakorolják. Ahol tulszaporulat van, ott az őzre is kiterjeszthető a fokozott lelövés.

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBOL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtiszti létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Demény* Lajos m. kir. főerdőmérnököt Szovátáról Szászrégenbe, s megbizta a régeni alsó m. kir. járási erdőgondnokság vezetésével, *Garda* János m. kir. főerdőmérnököt pedig Szászrégenből Szovátára, s megbizta az ottani m. kir. járási erdőgondnokság vezetésével.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Harkó* Lajos segéderdőmérnököt Királyhalmáról Szabadkára helyezte át s ideiglenesen megbizta az ottani erdőgondnokság teendőinek ellátásával.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Schuster* András m. kir. főerdőmérnököt, sok évi hasznos szolgálatának elismerése mellett, saját kérelmére nyugalomba helyezte.

ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA.

I.

KÖRRENDELET.

Valamennyi m. kir. kincstári erdőigazgatóságnak, főerdőhivatalnak és erdőhivatalnak.

A kincstári erdészeti orvosok irodaátalányainak rendezése tárgyában.

1409/1913/I/B/1. — Értesitem, hogy a törvényhozástól nyert felhatalmazás alapján a rendszeresített állásokra kinevezett kincstári erdészeti főorvosok és orvosok irodaátalányát állomáshelyre való tekintet nélkül 1914. évi október hó 1-től kezdve évi 40 (Negyven) koronával állapítom meg s ezzel szemben az erdőgondnoki irodaátalányok rendezése tárgyában 1912. évi 45116. szám alatt kiadott szabályrendelet hatályát a kincstári erdészeti orvosi karra is kötelezőleg kiterjesztem azzal a hozzáadással, hogy a kincstári tulajdont képező orvosi műszerek élesítése és javítása, a kincstári orvosi műszerek, orvosi edények tisztítása s a kincstári rendelőhelyiségben használt törülközők és egyéb orvosi fehérneműek mosása körül felmerülő költségek a kincstár terhére számolandók be.

Budapest, 1914. évi augusztus hó 31-én.

A miniszter helyett:

Bartóky
államtitkár.

II.

KÖRRENDELET.

Valamennyi közigazgatási bizottságnak, magyar és horvátszlavonországi kincstári erdőigazgatóságnak, főerdőhivatalnak és erdőhivatalnak, a kir. erdőfelügyelőségeknek, az állami m. kir. erdőhivataloknak, a beszercei m. kir. erdőigazgatóságnak, a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskolának, a központi erdészeti kísérleti állomásnak és a m. kir. erdőőri szakiskolának.

A felesketett erdőtisztek és altisztek szolgálati fegyvereinek adómentessége tárgyában.

70858/1914/II/B. szám. — A felesketett erdőtisztek és erdőőrök adómentes szolgálati fegyverei tárgyában a m. kir. pénzügyminiszter ur a következő körrendeletet adta ki:

1914. évi 29844. szám.

(Körrendelet valamennyi m. kir. pénzügyigazgatóságához, kivéve a székesfővárosit és a székesfővárosi m. kir. adófelügyelőhöz.)

A fegyveradóról és a vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. t.-cz. 5. §-a szerint a fegyveradó alól kivételnek:

f) a felesketett erdőtiszteknek és a kir. erdőfelügyelőségi személyzetnek szolgálati használatra rendelt fegyverei;

g) az erdőőröknek fegyverei azon esetben, ha ezen egyének az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ban, Horvát-Szlavonországokban az ott érvényben lévő törvényben megszabott minőség alapján lettek felesketve.

Fölmerült kételyek eloszlatása céljából a m. kir. földművelésügyi miniszter ural egyetértőleg kijelentem, hogy e törvényes rendelkezések alapján, az *f)* pontban említett erdőtisztek és a *g)* pontban megjelölt erdőőrök szolgálati célra két adómentes fegyvert tarthatnak és pedig az erdővédelmi szolgálatra egy golyós, a vadórzési és vadászati felügyelői szolgálatra pedig egy sörétes fegyvert.

Az 1897. évi XXXI. t.-cz. 38. §-a szerint felesketett erdőtisztek és erdőőrök az említett szolgálatuk sikeres elláthatása végett golyós fegyveren kívül serétes szolgálati fegyver tartására is vannak utalva, mert a vadászati felügyelői, vadórzési, vadvédelmi s vadász-lási teendők elvégzése ily fegyver használata nélkül nem gyakorolhatók. Ezek a fegyverek azonban szolgálaton kívül vadászatra nem használhatók. Vadászatra való használásuk tehát a fegyveradókihágás tényálladékát állapítja meg és az 1883. évi XXIII. t.-cz. 43. §-ának *d)* pontja értelmében 20 K-tól 40 K-ig terjedhető pénzbírsággal büntetetik.

Budapest, 1914. évi június hó 27-én.

Erről Czimet tudomásul és az érdekelt alkalmazottakkal leendő közlés végett értesitem.

Budapest, 1914. évi augusztus hó 24-én.

A miniszter rendeletéből:

Róth Lóránd s. k.
miniszteri tanácsos.

III.

KÖRRENDELET.

Valamennyi magyarországi kincstári erdőigazgatóságnak, főerdőhivatalnak és erdőhivatalnak, kir. erdőfelügyelőségnek, állami erdőhivatalnak, a besztérczei erdőigazgatóságnak, az erdőőri szakiskoláknak, a bányászati és erdészeti főiskola rektorának, a központi erdészeti kísérleti állomásnak.

A hatósági eskütétel céljából tett utazások költségeinek megterítése tárgyában.

15430/1914/I/B/1. sz. — Hivatali elődöm 1881. évi 18360. szám alatt kelt körrendeletének hatályon kívül helyezésével elrendelem, hogy ezentul az állami erdőtisztek és az állami erdészeti altisztek a hatósági eskü letétele céljából megtett utazásai alkalmával az érvényben levő utiszabályzatban meghatározott utilitelményeket felszámíthatják.

Budapest, 1914. évi szeptember hó 25-én.

A miniszter helyett:

Bartóky
államtitkár.

IV.

KÖRRENDELET.

Valamennyi kincstári erdészeti igazgatási hivatalnak és a besztérczei erdőigazgatóságnak.

Az állami üzemeknek hazai származású szénrel való ellátása tárgyában.

87901/1914/I/B/4. szám. — A pénzügyminiszter urtól vett értesülés szerint az állami szénbányák fejlesztése következtében azok termelőképesége évről-évre emelkedik, ennek folytán mind több és több szenet lesznek képesek a piacra hozni. Ezáltal az állami szénbányászat létesítése alkalmával kitűzött azon cél, hogy az állami üzemeknek szénrel való ellátása a magánvállalkozástól függetleníttessék és egyszersmind a szénárak megfelelően szabályoztassanak, mindinkább megközelíttetik.

Hogy az állami szénbányák ezen feladatuknak teljes mértékben megfelelhessenek és az egyes állami üzemek, hatóságok és hivatalok hazai származású szénre kiírt árlejtéseinek résztvehessenek, a pénzügyminiszter ur felkérésére felhívom a Czimet, hogy hazai

szén beszerzésére irányuló árlejtési hirdetményét az állami szénbányák központi igazgatóságának (Budapest, I., Vár, Pénzügy-minisztérium) minden egyes esetben küldje át.

Az állami szénbányák központi igazgatósága ezen hirdetmény alapján a megfelelő ajánlat beadása iránt intézkedni fog.

Budapest, 1914. évi október hó 14-én.

A miniszter rendeletéből:

Téglás

miniszteri tanácsos.

V.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter 1914. évi szeptember hó 28-án 3974/I/B/1. szám alatt kelt és a kisebb értékű faanyagok ellenőri átvétele tárgyában a lippai főerdőhivatalhoz intézett rendeletének másolata.

Folyó évi 13/főn. számú előterjesztésére értesitem a főerdőhivatalt, hogy addig is, amíg a gazdasági felügyelettel és irányítással megbízott (ellenőrködő) tisztviselők működését részletesen nem szabályozom, a kerületében termelt és az erdőgondnok által minden esetben a helyszínen ellenőrileg átveendő faanyagoknak a központi tisztviselők által való felülvizsgálását feltétlenül csak akkor teszem kötelezővé, ha előzetesen szerződött favásárlók részére termelt faanyagok átvételéről, illetőleg átadásáról van szó.

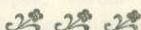
Más esetekben a faanyagátvétel felülvizsgáltatásának szükségességét az igazgatási hivatal van hivatva elbírálni és illetve a gazdaság felügyeletére és irányítására hivatott központi (ellenőrködő) tisztviselők kötelessége, hogy figyelmüket a hivatalos kiszállásaik utvonalaiba eső termelt faanyagok átvételének megvizsgálására is kiterjeszszék.

Előterjesztésének 6 darab mellékletét idezárva megküldöm.

A miniszter rendeletéből:

Téglás s. k.

miniszteri tanácsos.

**Az „Erdészeti Lapok“ 1914. évi XXI. füzetének
tartalma:**

	Oldal
A fatermelés és a háboru	965
EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK. Felhívás a jótékony alapítványokból kiosztandó segélyek tárgyában	968
IRODALOM. Lapszemle. Poroszország gazdasági fellendüléséről	969
KÜLÖNFÉLÉK. Halálozások. — A svájci erdészet feje. — Vadásszunk!	977
Változások és kitüntetések az erdészeti szolgálat körében	979
ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA	980
HIRDETÉSEK	I—III

Az „Erdészeti Lapok“ 1914. évi XXI. füzetének HIRDETÉSEI.

Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Díj szabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint a) faeladási hirdetéseknel 30 fillér, b) más hirdetéseknel 20 fillér. Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetések másfélszeres egységárral számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Külön mellékletek 25 gramm súlyig 70 koronáért, azontul 25 grammonként 25 koronával magasabb árért mellékeltetnek.

MULLER ÁRMIN
vas- és fém-tömegcikkék gyára,
erdészeti mérő- és jelzőeszközök
BUDAPEST, VI., ÜTEG-UTCZA 19. SZÁM.
TELEFON 137-57.

KÜLÖNLEGESSÉG:
Sándor Lajos m. kir. kereskedelemügyi
minisztériumi műszaki tanácsos **szab.**
„DIADAL“ talpfakapcsolóinak
kizárólagos gyártása ::

Az egyetlen hazai ilyenmü vállalat, hol mindennemü erdészeti szerszámok jutányos áron központositva vannak. Nincsen zavar a beszerzésnél, gyors és pontos kiszolgálás, versenyárak. — Számos m. kir. állami erdőhivatal, járási erdőgondnokságok, városi és uradalmi erdőhivatal állandó szállítója. Tömeges elismerőlevél vevőktől.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. (I. XXIV. 21.)

A legújabb NOBEL-féle veszély nélkül kezelhető ASTRALIT

nevű robbantóanyaggal való erdőirtások a kézi-
irtással szemben a következő előnyöket biztosítják:

A munkaidő két harmadának megtakarítását. Hihetetlen kevesebb munkaerőt. Jelentősen kevesebb kiadást. Azonnal eketiszta, gyökérmentes talajt, nem létezik többé eketérés. Mindjárt az első évben termést, mivel az ASTRALIT-tal való gyors robbantási munka következtében a tavaszi vetés ideje nem mulasztatik el. Nagyobb famennyiség termelést a gyökérfa kitermelése által. A gyökereknek és tuskóknak előnyösebb értékesítését, mivel szállítható nagyságban hasítódik össze. Nagymervű és mély talajlazítást.

A legújabb NOBEL-féle szabad. veszély nélkül kezelhető ASTRALIT

nevű robbantóanyag: a jelenkor elismert legjobb és leghatásosabb biztonságú robbantóanyaga. Bármily robbantási munkánál a legnagyobb megtakarítást eredményezi. Az ASTRALIT a legnagyobb előnnyel még a következő munkálatoknál is használható: talajjavításhoz, talajlazításhoz, szőlőforgatáshoz, gyümölcsfagüdrök kirobbantására, a vizet át nem bocsátó rétegek áttöréséhez stb. stb. Az ASTRALIT lökés, dörzsölés és tűzzel szemben érzéktelen, amiért is a **hatóság** által „veszély nélkül kezelhető” robbantóanyagnak lett minősítve, minék következtében a dinamitra nézve fennálló elővigyázati szabályok, az szállítás és raktározás szempontjából, az ASTRALIT-ra nem terjednek ki; a vasuton **teher- és gyorsárúként** is szállítható. Az ASTRALIT minden munkásnak a kezébe adható.

A DYNAMIT NOBEL R.-T., WIEN és POZSONYBAN

szívesen szolgál felvilágosításokkal és az ilyen munkákhoz díjmentesen küld robbantótechnikusokat, kik a munkásokat bevezetik. **Tájékoztatót az ASTRALIT-ról és UTMUTATÓT a tuskóirtásról** ingyen küld. (2. VI. 5.)

A háboru tartamára, esetleg azon túl is bármely erdőhivatal vagy erdőgondnokság vezetését elvállalja Kugler István magánerdőmérnök Palánkán (Bács-Bodrog m.), ki ugy az erdészet, mint a vadászat minden ágában hosszas gyakorlaton és széleskörű tapasztalatokon nyugvó kitűnő jártassággal bír. (3. III. 2.)

Sándor Imre, székesfehérvári magnagykereskedő cég tisztelttel közli, hogy folyó év őszén árjegyzéket nem ad ki, azonban mindennemű magvakat és csemetéket elismert, megbízhatóan jutányos árak mellett szállít. Kéri azon erdőbirtokosokat, hol **bükk-makk** volna gyűjthető, czimeiket további tárgyalás végett közölni szíveskedjenek. (4)

Fenyő- és bükkfaeladás tövön. 8700/1914. szám. — Zárt írásbeli ajánlatok mellett nyilvános árverés útján eladatni fognak a jaszenaki kir. erdőgondnokság IV. vágássorozata 1914. évi vágásának 10.995 tömör m^3 -re, a fuzsinei kir. erdőgondnokság V. vágássorozata 1914. évi vágásának 2268 tömör m^3 -re és VI. vágás-

sorozata 1914. évi vágásának 2486 tömör m^3 -re, továbbá a mrkopalji kir. erdőgondnokság I. vágássorozata 1914. évi vágásának 2139 tömör m^3 -re s II. vágássorozata 1914. évi vágásának 7150 tömör m^3 -re becsült fatermései.

A zárt írásbeli ajánlatok 1914. évi november hó 18-án délután 5 óráig nyújtandók be a zágrábi kir. erdőigazgatósághoz, ahol is azok a tanácssteremben a következő napon délelőtt 10 órakor nyilvánosan fognak felbontatni.

A részletes becslés adatai az árverési és szerződési feltételek, valamint ajánlati űrlapok és borítékok az alulírott erdőigazgató-ságnál vagy az illető kir. erdőgondnokságnál szerezhetők be.

Zágráb, 1914. évi október hóban.

(5)

Kir. erdőigazgatóság.

Kifogástalan erkölcsös, korrekt, keresztyén árva urileány, kitűnő gazdaasszony, szorgalmas, takarékos, rendszerető, házvezetőnői, vagy házikisasszonyi állást foglalna. Megkereséseket Dienes Jánosné Budapest, Visegrádi-utca 59. I. em. 11. sz. címre kér. (6)

Bükk- és gyertyánfaeladás tövön. 8819/1914. szám. — Zárt írásbeli ajánlatok mellett, nyilvános versenytárgyalás útján el fog adatni a pitomacsai kir. erdőgondnokság IV. vágássorozatának 3037 m^3 -re becsült bükkfahozama 7144 K kikiáltási ár mellett, továbbá a szokolováczi kir. erdőgondnokság II. vágássorozatának 1001 m^3 -re becsült bükk- és gyertyánfahozama 3388 K kikiáltási ár mellett.

A zárt írásbeli ajánlatok f. évi november hó 19-én délelőtt 11 óráig nyújtandók be az alulírt kir. erdőigazgatóságnál, ahol azok a következő napon délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

A részletes becslés adatai, az árverési és szerződési feltételek, ajánlati űrlap és boríték az alulírt erdőigazgatóságnál és a nevezett erdőgondnokságnál szerezhetők be.

Zágráb, 1914. évi október hóban.

(7)

Kir. erdőigazgatóság.

Tüzifaeladás. 87974/1914/I/B/1. szám. — A parasznyi és mocsolyástelepi m. kir. erdőgondnokságok kerületében termelt 10.230 ürm tűzifa 15 eladási csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlatok után el fog adatni.

Az ajánlatok legkésőbb 1914. évi november hó 25-én déli 12 óráig nyújtandók be Tótsóváron az erdőhivatalnál, ahol azok november hó 26-án délelőtt 9 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

A faanyagok és kikiáltási árak részletes kimutatása, árverési feltételek, ajánlati űrlap és boríték a m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Budapest, 1914. évi október hóban.

(8)

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

